

Barcelona, 12 d'abril del 1959

UAB
Cala 1037A(1)

Estimat fill:

Al poc temps d'haver lliurat al correu la meva carta del dia 7, em pervingué la teva del 3, a la qual no vaig replicar de seguida, com hauria volgut, perquè la feina que m'afeixuga no m'ho permeté.

Reprenc, avui, diumenge, el bon costum d'escriure't un dia fixe de la setmana, perquè fer-ho altrament, unes vegades anticipant-me, retardant-me d'altres, trenca el ritme a que estem acostumats i es motiu d'innecessaris neguits.

Les millors notícies que esperem sempre de vosaltres son les de sapiguer que gaudiu tots de bona salut i la de que els teus afers segueixen sostinguts, o prosperant. Graceies a Déu anem rebent-les entonades dins d'aquest desigs, i jo te les puc donar semblants.

Ara espero carta teva amb les proves, o l'original, del conte que tens destinat al 6é. Fascicle, no confiant que aquest m'arribi abans. L'Albertí espera rebre'l, confiat en tenir-lo a temps per a que el teu llibre aparegui dintre del mes de maig. Ho té tot a punt per a sotmetre a la Censura, però no pot anticipar el lliurament, perquè d'un llibre autoritzat pot suprimir-se, si cal, alguna cosa, però no afegir-n'hi cap, encara que es tracti d'un treball autoritzat, separadament. Incloc una prova del retrat que anirà a la coberta posterior del llibre.

No entenc quina propaganda pot fer-se de cara a l'estranger, que pugui fer creure que "El Valle de los Caidos" va crear-se sota el guitge d'un esperit conciliador. Les tones de tinta que la premsa "nacional" ha emprat ponderant la monstruosa basílica-panteó, no deixen lloc a dubtes sobre las potencies defensives que mantenen una vetlla permanent contra els vençuts, considerats enemics en potència. La consiga és: "Perdón, si; olvido, jamás!". El fet d'aprofitar les despulles d'uns quants "caidos" de la banda roja, per a sebolir-los al costat dels altres, després de ben depurada llur memòria per a que no es tinguin dubtes sobre els motius que els "dugueren" a lluitar, s'interpreta ací com un fet propagandístic, puix un encertat desig de conciliació començaria dialogant amb els ~~mutilats~~ quins soriten mutilats o espiritualment desfets de la contesa.

No he vist la Carme Millà. Dins de pocs dies aniré a Madrid. Deixaré dit al despatx que, si hi compareix durant la meua absència, li preguntin on puc, quan torni, convocar-la o telefonar-li.

En Triadú distribueix el seu temps en múltiples activitats culturals, de les quals me'n tramet sempre la propaganda. M'agradaria poguer concòrrer a alguna; no puc, però; d'una banda pels horaris, que no em moc de casa, i d'altra banda perquè la majoria dels actes docents són dedicats a gent d'una altra corda i edat que les meves. No puc conèixer cap dels escrits que et dedica, perquè apareixen en Revistes privades, de ~~lax~~ difícil adquisició, quan no "desconegudes".

Dins el tema literari m'abelléix informar-te que "El Pont" (el recordes?), en la secció "Vuits i Nous" del nº 13, suara aparegut, insereix un atac de flanc, mes malhumorat que agressiu, que jo interpreto dedicat a tu. No voldria ser malpensat, però... Te n'adjunto la copia.

Si en Moll, amb semblant infortunada escomesa, ha pretingut contradir-te, ha fet un flac servei a la "seva causa" i se l'ha fet a ell mateix, gramàtic al capdavant. Tot l'esforç de tants anys, per a posar una mica d'ordre al caos lingüístic que imperava ~~davant el nostre idioma~~ en temps

Barcelona, 12 d'abril del 1959

Full II. B (03402)

Universitat Autònoma de Barcelona

de l'Aldabert, no es pot llençar per la borda perquè l'heroi de la calaixera de l'acèrrim antinormista Mossèn Alcover, ~~el~~ l'amic i protector del estilista nomiremprim Blai Bonet, en defensa dels seus interessos, pugui dir, menyspreant-los, que els escriptors que amb bon seny segueixen les disciplines de l'Institut d'Estudis Catalans, formen com una mena de "corda de presos literaris"...

Si per a salvar l'obra feta del "Diccionari", si per a eixamplar l'àrea de difusió d'una obra semblant (el mèrit de la qual ningú no li discuteix), propugna la "necessitat" d'admetre la incrustació de mots dialectals al llenguatge literari, si creu que semblant tolerància atraurà vocacions adormides, o desviades, ~~de~~ d'escriptors dels altres països de parla catalana, pot defensar la tessi amb els arguments que s'hi adiguin. El què ja no es pot permetre és que vulgui establir la tolerància com a dogma, prevalent-se del prestigi en que se'l té, com a "gramàtic de primera." Ha obrat mesquinament, em sembla, tement, potser, que una escamesa frontal hauria provocat una polèmica, de la que n'hauria sortit segurament esgalabrat.

En Cluselles, que mantenia amb en Janés la segura i vella amistat de sempre, no li treballava quasi. En el senti^{direr} de la feina, no l'ha afectat^{sent} perquè n'hi sobra de millor i molt ben pagada. Ara, pel que toca als sentiments, li passa com a tots els que ~~se~~ estimàrem: ^{al malaurat amic!} no sabem avenir-nos d'haver perdut, tràgicament, un home que fou gran en les seves falles i en els seus encerts, i que ningú podrà reemplaçar ni com a editor, ni com a amic. Ha deixat un garbuix de problemes que tracten d'encarrilar, vers una solució que permeti la continuïtat dels afers, creditors, proveïdors i banquers. Son tants els interessos en joc, que l'harmonia entre els interessats ve imposada per les circumstàncies. A nosaltres l'esdeveniment ens ha atrapat amb un crèdit relativament petit... (vull dir Sinen)

En Vidal, com ja et deia en la meva anterior, està de viatge. No sabem que la seva senyora malaltejés. L'anirem a visitar una tarda. Nosaltres els hi duem, també, sincer afecte, i jo el reconeixement que, mercè al impuls que va donar-te, et trobes, avui, amb un negoci a les mans. No se si t'hauria anat millar guiat per ell, o ara; només sé que, sense ell, a ben segur no l'hauries començat.

Res més, per avui: he exhaurit els temes i el temps. En Joan em reclama per a donar un passeig, i encara m'he de mudar. Fa un dia esplèndid. Ens enduem l'aparell fotogràfic cada diumenge.... però no ens decidim a "disparar", ^{quan} mai.

Una abraçada ben forta a la Rosa de part nostra i pels nens molts petons dels seus avis i germà.

(Aldes)
Pere i Joan